

Духовність трепету: Виклики робототехнічної революції

КУПИТИ

Кірк Шнайдер, автор книги «Духовність трепету: Виклики робототехнічної революції» певен, що робототехнічна революція вже відбувається і шляху назад не існує. Але чи можемо ми зберегти як наші девайси, так і нашу людяність? Починаючи від способу виховання дітей і до умов праці, нашої державної влади, і навіть війн, ми скрізь втрачаємо себе у світі швидких рішень і миттєвих результатів. Якщо людство не знайде спосіб, який би допоміг зберегти трепет, відчуття дива і основу того, що значить бути людиною, ми ризикуємо втратити найкращу частину себе самих — як всього уникнути, автор описує у власній книзі.

Кірк Дж. Шнайдер — доктор філософії, який є ліцензованим психологом та провідним представником сучасної екзистенційно-гуманістичної психології. Доктор Шнайдер — нинішній президент екзистенційно-гуманістичного інституту (ENI), член Ради Американської психологічної асоціації (APA), в минулому президент (2015-2016 рр.) товариства гуманістичної психології (підрозділ 32) APA, а до того — редактор журналу гуманістичної психології (2005-2012 рр.), викладач університету Сейбрук та педагогічного коледжу Колумбійського університету. Він також є почесним членом товариства екзистенційного аналізу та східноєвропейської асоціації екзистенційної терапії. К. Шнайдер опублікував понад 200 статей, інтерв'ю та докладів, а також є автором або редактором 13 книг, включаючи «Духовність благоговіння», «Поляризований розум», «Підручник з гуманістичної психології», «Екзистенційно-гуманістична терапія», «Екзистенційно-інтегративна психотерапія», «Деполаризація Америки: керівництво по соціальному зціленню» тощо.

Зміст

Слово автора до українського читача

Вступне слово видавця. Трепетне переживання життя як ціннісно-орієнтаційна точка духовної опори в сучасному світі

Чим небезпечний гуманізм? Передмова до книги Кірка Шнайдера від інженера та екзистенційного терапевта

Передова до оновленого видання

Пролог: слизький шлях робототехніки

Вступ: розквіт трансгуманізму

Розділ 1. Збереження людського в людині нового типу

Розділ 2. З широко розплющеними очима: зіткнення з жахіттям Франкенштейна

Примітка про метамодернізм та іронію сучасного мистецтва

Розділ 3. Труднощі нормального мозку: нейронаука та її омана

Розділ 4. Новий гуманізм в епоху високих технологій

Сила парадоксу

Літературні ідеї

Розділ 5. Від нового гуманізму до трепету: саме час для кроскультурної духовності

Трансгуманізм і страх: можливий перетин

Духовність трепету і трансгуманізм: ще один можливий перетин

Дитинство і високі технології: розпочинати з трепету

Освіта, заснована на трепеті, та високі технології

Моральність і високі технології

Трепет і технологія праці

Трепет і сфера науки та технологій

Трепет, високі технології та релігійність

Трепет, технології та уряд

Розділ 6. Як може виглядати суспільство, засноване на трепеті: глибинний підхід до трансгуманізму

Визнання трепету нарівні з технологіями

Нова армія глибинних цілителів
Міжкультурна духовність трепету
Міжкультурний вплив трепету
Два приклади заснованого на трепеті діалогу
Діалог, заснований на трепеті, з різними членами спільноти
Діалог, заснований на трепеті, між чорношкірим активістом і білим поліціантом

Розділ 7. Чи може робототехніка викликати трепет?

Бесіди з другом

А як щодо здатності високих технологій лікувати?

Розділ 8. Комп'ютери, блаженство і безконфліктна свідомість

Робототехніка вже тут: наркотики, консюмеризм, мілітаризм, фундаменталізм і віртуальна реальність

Якими будуть наслідки трампізму?

Розділ 9. Уявіть собі світ

Розділ 10. Висновок: Що ж тоді можна зробити?

15 термінових рекомендацій

Лінза швидкоплинності

Лінза невідомості

Лінза здивування

Лінза неосязності

Лінза складності

Лінза почуттів

Лінза самотності

Останні міркування

Подяки

Вступне слово видавця

Трепетне переживання життя як
ціннісно-орієнтаційна точка духовної опори в сучасному світі
Діяльна бездіяльність збільшує наші сили;
На кораблях і колісницях
ми прагнемо до доброго життя.
Але те, чого прагнеш, з тобою:
Воно, друже, — всередині тебе.
Григорій Сковорода

Сучасна Україна відсвяткувала 30-річчя відновлення своєї незалежності. Українці, попри різноманітність політичних думок, дійшли спільного знаменника, а саме — усвідомлення цінності землі, на якій вони живуть, і потреби в єднанні заради захисту її кордонів на Сході. Прагнення вільного творчого розвитку, бажання жити добре заповнює екзистенційні виклики людей, що хочуть особистісного зростання, кращої долі для себе та інших і підвищення авторитету України у світі.

В новій постпандемічній реальності дедалі більше українців почали уважніше приглядатися до філософської та етичної позиції гуманізму. Термін «гуманізм» походить від латинського *humanitas* — «людяність», або *humanus* — «людяний». На думку гуманістів, людина є найвищою цінністю життя. Вона варта кращого на кожній сходинці свого розвитку. Людина є правдою вільною, їй притаманний потяг до свободи. Згідно з гуманістичними ідеями, кожен має право на володіння індивідуальними моральними цінностями та несе відповідальність за власні вчинки.

Поняття гуманізму як суспільного явища вперше з'явилося в епоху Відродження далі продовжилось у творах філософів та письменників наступних поколінь. Їхні послання людству мають значення й сьогодні, сповіщаючи та нагадуючи нам про те, що життя — це неоціненний дар, який людина одержує! Ви народжені. Проте як вона зуміє розпорядитися цим даром — залежить від неї самої. Для прикладу, данський письменник і філософ Серена Керкегор, який є основоположником екзистенціалізму,

стверджував, що найкращий чинник щастя — це вміння робити вільний вибір. Цього можна досягти лише шляхом плекання чесності з собою та уважного прислухання до своїх істинних прагнень. Досліджуючи власні душевні переживання, французький філософ Жан-Поль Сартр не дарма припустив, що «екзистенціалізм — це гуманізм». Адже саме екзистенціалізм обстоює здатність людей робити вільний вибір і бути незалежними від впливу релігії чи суспільства. Німецький філософ Мартін Гайдеггер теж пі тримав ідеї гуманізму. У своєму «Листі про гуманізм» ві підкреслив факт безумовної цінності людини та її впливу на розгортання життя у всій красі та величі.

Всі названі філософи змогли залишити слід в історії людства завдяки тому, що персонально переживали життя, слухали та відгукувалися на голос внутрішньої правди. Важливість ідей мислителів починаючи з епохи Відродження и до наших днів є колосальною, адже саме вони зумовили глобальну переоцінку цінностей. Раніше було заведено приносити індивідуальність у жертву умовностям, і це гальмувало розвиток людства. Саме з моменту усвідомлення цінності людини та її вільної волі до пізнання почався наш стрімкий інтелектуальний та духовний розвиток, який триває і нині.

Для України ідеї гуманістів не є чужими. Перед тим як звернутися до сучасного екзистенційного гуманізму, вважаю за потрібне віддати шану Григорію Сковороді.

Його називають провісником філософії серця або кордо-центризму. Головна ідея такого підходу до життя полягає в тому, що важливо розуміти дійсність не стільки мисленням «головою», скільки «серцем» — емоціями, почуттями, внутрішнім, «душею». Осередком, центром духовного в людині є серце. Воно є «вмістилищем» власного «Я». Тільки в глибині серця людина зустрічається зі своїм істинним, божественним «Я». Екзистенційний вимір духовності людини пов'язаний з розумінням багатьох екзистенціалів, які Г. Сковорода переживає як мислитель. Першим і, по суті, основним екзистенціалом, на його думку, є переживання людиною свого «буття у світі». Український мислитель бачив мету свого шляху в радості та веселості серця.

Це приходить до людини, як гадав він, через внутрішню злагоду та міцність душі. Досягнення цього блаженного спокою й було для Сковороди мистецтвом життя, його філософією. «Жити серцем» доступно людині. Коли цей стан приходить, то разом з ним відчиняються двері до благоговійного трепету, глибокого спокою та радості. І далі людина вже не шукає щастя, а живе щасливо. Творчість Григорія Сковороди, наче проповідь «життєрадісної гуманності» звучить знову актуально в епоху захоплення світу людей тотальною комп'ютеризацією.

Сковородинська філософія свободи та «життя серцем» перегукується з основним вмістом книги, яку ви тримаєте в руках. Кірк Шнайдер, який є учнем відомих американських теоретиків екзистенційної психології Джеймса Бьюдженталя та Ролло Мея, продовжує їхні ідеї та підіймає тему благоговіння перед життям. Його книга «Духовність трепету: виклики робототехнічної революції» є таким собі маніфестом людиноцентризму. В ній автор підкреслює, що технічна революція почала витісняти людину, і це викликає в нього серйозні занепокоєння щодо нашого майбутнього як незалежних вдумливих унікальних індивідів.

Як наслідок, підкреслює К. Шнайдер, віднайдення компромісу між духовним та матеріальним є одним із ключових завдань сучасності.

Власне, гуманізм орієнтується на цілісне осягнення людиною явищ буття. Епіцентром сучасної філософії гуманізму є людина, перед якою стоїть завдання реалізації своїх задатків та здібностей у різноманітних культурно-суспільних середовищах. Людина має створювати себе сама бути сама собі витвором мистецтва і джерелом натхнення. Без трепету перед життям цього досягти неможливо.

КУПИТИ